

מתורתו של צדיק אביך יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת שמות תשפ"ג

עליו על תורה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ. וזהו וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ (שמות א יב), הכונה, כל מה שמענין אותו במחשבות לטרדו מעבודת ה' כדי להתעסק בהבלי העולם והוא אינו שומע להם, הקדוש ברוך הוא בעזרו, וכן ירבה וכן יפרץ ולא יחסר כל טוב, ולפיכך ויקצו מפני בני ישראל, משום דזהו בטול חיותם:

(פיתוחי חותם פרשת שמות)

טעם לעונש הצדיק בעוה"ז

והנה נמשך לנו תועלת גדולה ממה שהקדוש ברוך הוא מעניש לצדיק בעולם הזה על מעוט עונות שיש בידו ומשלם שכר לרשע על מעוט זכויות שבידו, והוא, דהנה היצר הרע מלא ערמומיות ונכלים, ואומר לאדם עשה מה שלבך חפץ בסתר ואין מעיד, משום דהקדוש ברוך הוא כתב בתורה דאין עגש בלא עדים, ואתה כשתעשה בסתר ואין רואה, אין עליך שום חיוב, כי אין אדם מתחייב רק על ידי עדים. ואפלו אם תאמר לו הקדוש ברוך הוא הוא צופה ומביט והכל גלוי לפניו, מזה הטעם אינו נעשה דין. ועוד, שהקדוש ברוך הוא הוא בעל דין, שהוא התובע, ולא שיק שבעל דין הוא בעצמו יהיה עד או דין. ועוד, דהקדוש ברוך הוא נקרא אב כל הנבראים, והאב אינו נאמן על בנו.

והנה אין בכל אלה טענות ממש, דהאמת הוא דהקדוש ברוך הוא כלהו איתנהו ביה, דהוא הבעל דין והוא העד והוא הדין, דשאיני הקדוש ברוך הוא דהכל גלוי לפניו ונאמן על הכל. וכי

הצדיק ממעט הנאתו מהעוה"ז, ושכרו בעוה"ב

מה עושה האיש הקדוש אשר חשקה נפשו בעבודת ה', בוטח בחסד ה' ואינו חושש לשום ענין מעניני העולם, ומתפרנס בצמצום ואינו מבקש שום יתרה, רק מחשב עצמו כעניים דעלמא. ומי הביאו לידי מדה זו, חשב בדעתו צער אותו עולם, ומה יהיה בצער הגוף והנפש, ואותו העולם הוא העקר, ואף אם יצטרע האדם בזה העולם בפרנסה וכיוצא, הזמן קצר, ובאותו עולם הארך ימצא מנוחה ושלוח לאריכות ימים. לא כן אם יטרח בעולם הזה בשביל הנאת גופו, אין לו כי אם הנאה מועטת לפי שעה, ובאותו עולם יהיה בעניות שאין כמוהו בעניות, וביסורין קשים ומרים אשר אין כמוהם יסורין, ובזמן ארך. ולפיכך, אם מפתה יצר הרע לאדם בשביל עניות וצער זה העולם, הוא אומר לו, יש לו עניות וצער יותר מזה ולזמן ארך, מוטב אסבל צער מועט לזמן מועט מלסבל צער מרבה לזמן מרבה:

(פיתוחי חותם פרשת שמות)

צדיק העוסק בתורה - הקב"ה מנדרך פרנסתו

וכשרואה הקדוש ברוך הוא צדיק זה שבטח בו ובתם לבבו עושה כל זאת, שולח ברכה במעשה ידיו, ובעסק קל מביא לו ברכה מרבה ולא יתבטל מעבודת ה', כי הבא לטהר מסייעין אותו (שבת קד. ו) וכמאמר התנא (אבות פ"ג מ"ה) המקבל

הבא. ולא שיך לעלות על לב לומר כי מקרה הוא ממה שנענש הצדיק ומקבל שכר הרשע, דחס ושלום שתצא עולה כזאת מתחת ידו יתברך, הצדיק שמקים מצותיו וירא ממנו אינו נוטל שכר לא בעולם הזה ולא לעולם הבא, והרשע שמבטל מצותיו ואינו ירא ממנו יטל שכר בעולם הזה, חס ושלום שתצא זאת מידו יתברך. ועוד, הרי אנו רואים בעולם הזה צדיק וטוב לו רשע ורע לו, ומאי טעמא, אם לא שתאמר דהצדיק שטוב לו הוא צדיק גמור ואין בידו עונות לענש עליהם, ורשע ורע לו אין בידו שום זכיות כדי לטל שכר בזה העולם, נמצא הכל לפניו יתברך במדה במשקל ובמשורה לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו, ואינו מקפח שכר שום בריה, ואין בדינו שום עולה חס ושלום. נמצא תועלת גדולה יצאה לנו ממה שהקדוש ברוך הוא מעניש לצדיק על מעוט עונות שיש בידו בעולם הזה, ומשלם שכר לרשע על מעוט זכיות שיש בידו בעולם הזה, כי בזה נתבטלו טענות היצר הרע המפתה לאדם ומטעהו ואומר לו לית עד ולית דין ולית שכר ולית ענש כאמור:

(דורש טוב, דרוש ג' לנפטרים)

תימא מאן מוכח, ממה שאנו רואים שהקדוש ברוך הוא מעניש לצדיק שיש בידו מעוט עונות בעולם הזה, ומשלם לרשע שיש בידו מעוט זכיות בעולם הזה, מזה נתגלה ונתברר לנו שהקדוש ברוך הוא כלהו איתנהו ביה, שהרי הצדיק הזה שיש בידו מעוט עונות ואנו רואים שנענש עליהם בעולם הזה, מי הזמינו לדין, ומי העיד עליו, ומי דגו וחייבו, והוא יושב בביתו וענשים באים עליו, אם לא שנאמר ונודה בעל כרחנו שהקדוש ברוך הוא הוא בעל דין הוא העד הוא הדין. וכן הרשע שנוטל שכרו בעולם הזה. ועוד, יצר הרע מכניס כפירה בלב האדם, ואומר לו, כי כשימות האדם אין לו שכר ולא ענש, כמקרה האדם כן מקרה הבהמה, כמיתת הבעלים כך מיתת השור, מקרה אחד להם, וכיון שכן הוא, אומר היצר הרע לאדם עשה מה שלבך חפץ בעולם הזה, כי כשתמות אין שכר וענש.

והנה דבריו מהבל ימעטו ושקר ענה, ממה שאנו רואים בעינינו מעשים בכל יום שהקדוש ברוך הוא מעניש לצדיק שיש בידו מעוט עונות בעולם הזה, ומשלם שכר לרשע שיש בידו מעוט זכיות בעולם הזה, מזה נתגלה ונתברר לנו שיש שכר וענש לעולם

חידה שבועית: איזו עצה אומר רבינו אם מפתה יצר הרע לאדם בשביל עניות וצער זה העולם

- מיה יענה לו? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבור אביר יעקב'

**שם הזוכה בסידור לשחרית
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:**

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מדרן האביר יעקב ז"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחרית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

פרשת כי תבוא:

ה' ישראל דוד גרבר מאלעד

שווקי קור